

उक्तानेवसप्तकर्तृत्वादिधर्मवताहंकारेणसार्धंअष्टौविवक्षन्ष्टावक्रोऽष्टौग्रहाअष्टावतिग्रहाइतिश्रुतेन्द्रियविषयरूपग्रहातिग्रहरूपबंधनमुपन्यस्यतदन्यमात्मानंपृथक्करोति अष्टौशाणाइति शाणाःशणसूत्रेणनिर्दि-
त्ताःगोण्यआवपनविशेषाःताइवइन्द्रियप्रवेशयोग्याःविषयाःअष्टौतेशतमानंअनंतंप्रमाणंधारयन्ति संक्षेपेणाष्टावप्यनंताविषयाइत्यर्थः अष्टौपादाःविषयदेशंप्रतिगतिसाधनानिइन्द्रियाणियस्यसःशरभःशंलभं
तेस्मात् एतस्यैवानंदस्यान्यानिभूतानिमात्रामुपजीवन्तीतिश्रुतेःपरमानंदरूपःपरमात्मासोयंज्ञातःसर्गसिंहघातीहिनस्तिदुःखंददातीतिसिंहोद्वैतं द्वितीयाद्वैभयंभवतीतिश्रुतेः तस्यद्वैतस्यघातकःसुषुप्तौजडत्वेसुखम-
हमस्वाप्समितिव्युत्थितस्यस्वरूपसुखपरामर्शानुपपत्तिः नचदुःखाभावस्यैवैषपरामर्शः तत्प्रकाशकस्यसाक्षिणःसत्त्वेतस्यतदानींजडत्वोक्त्ययोगात् अतएवाष्टौवसून्वासनाः देवतास्वेवतत्तदिन्द्रियाधिष्ठात्रीषु
लिङ्गात्मनीतियावत् शुश्रुमवेदेनत्वात्मनीत्यर्थः यूपश्चयोपयतिमोहयतीतियूपोत्पशोर्बंधनस्थानंअज्ञानंतदेवअष्टास्त्रिरष्टकोणंअष्टधारंसत्सर्वयज्ञेषुग्रहातिग्रहसंज्ञकविषयेन्द्रियसंयोगेषुवर्ततइतिशेषः शाणागो

अष्टावक्रउवाच अष्टौशाणाःशतमानंवहंतितथाष्टपादःशरभःसिंहघाती ॥ अष्टौवसून्शुश्रुमदेवतासुयूपश्चाष्टास्त्रिर्विहितःसर्वयज्ञे ॥ १५ ॥
बन्धुवाच नवैवोक्ताःसामिधेन्यःपितृणांतथाप्रादुर्नवयोगंविसर्गं ॥ नवाक्षराबृहतीसंप्रदिष्टानवैवयोगोगणनामेतिशश्वत् ॥ १६ ॥

प्योष्टतेर्थाःशतमथशरभःप्रत्यगानंदएतैःपूर्वोक्तैःसाहमर्थैर्व्रजतिसविषयान्स्वानितान्यंघ्रयोस्य सिंहघ्नोहिंस्रभेदद्विडितिवसुपदंभेदसंस्कारजातंलिङ्गस्थेदेवतौघेवसतिसत्पशोर्बंधनेमोहयूपे ॥८॥१५॥ तत्रद्वैत-
घातित्वंशरभस्यानुपपन्नंसर्वेषांयुगपत्संसारोच्छेदापत्तेरित्याशंकतेबन्दी नवैवेति यथापितृणामिष्टौएकैवउशंतस्त्वानिधीमहीतिऋक्त्रिरभ्यस्ताप्रत्येकंत्रिसमित्कानवसामिधेन्योग्रिसमिधनार्थाऋचःसंपद्यंते
तथाएकाप्रकृतिरेवत्रयोगुणाःस्वस्वेतरप्रधानगुणभावेनप्रत्येकंत्रिविधाःसंतोनवैवसंयुज्यमानाअंशानांबहुत्वाल्पत्वतारतम्येनविविधंसर्गकुर्वन्ति यथानवाक्षरैश्चतुर्भिःपादैर्बृहतीसंज्ञकंछंदोभवति यथावानवैवां-
काःक्रमभेदेनस्थितायथेष्टंसंख्यावाचिनोभवंत्येवंगुणानवैवोक्तविधयासंतोनेकधाभावंभजंतेतस्मात्प्रधाननित्यतायाअवस्थाभ्युपगंतव्यत्वाद्वैतंसत्यमेवेतिभावः त्रिःपाठेनानुपाठंत्रिसमिदितियथासामिधे-
न्यृक्नवत्वंप्रामोत्येवंप्रधानंत्रिगुणमनुगुणंत्रिप्रवेशान्नवत्वं गत्वानंतंनवांकीगणितमिवमहन्मुख्यमेतत्प्रसूतेतस्मान्नैतत्प्रधानाधिकमिहबृहतीवाक्षरेभ्योनवभ्यः ॥ ९ ॥ १६ ॥